

Kinder Torah

Parashas Ki Savo

בס"ד

One Request

Imagine you could ask for anything, but only one thing. What would you ask for? Wealth? Health? Long life? A large family? There are a thousand possibilities. Is there one request that includes everything?

We say Chapter 27 of Tehillim twice each day during the months of Elul and Tishrei. The Malbim in his introduction to this chapter explains that when we strive to attach ourselves to Hashem, He attaches Himself to us with a higher level of *hashgacha pratis* (personalized supervision). The more we pay attention to Him, the more He pays attention to us. This protects us from all evil.

That is why King David, the author of Tehillim, made the following request. "One thing I asked of Hashem, that I shall seek: Let me dwell in the house of Hashem all the days of my life" (Tehillim 27:4). The Malbim explains that David asked to be attached to Hashem, that He should remove all the obstacles that block coming close to Him. That is the best thing that a person can ask for. That is the only purpose of our life here on this earth.

Rav Chaim Friedlander is puzzled by David's request. How could the King of Israel want to sit in the Beit HaMedrash (study hall) all day? His job was to lead the nation in peace and in war. Was he trying to shirk his responsibilities? Of course not. His request was to be close to Hashem at all times and in all places. When he was sitting on the throne, and when he was in the battlefield. To be attached to Him and always sense His presence — that is what it means to be in "the house of Hashem."

Kinderlach . . .

When are you close to Hashem? In the morning when you are praying in the Beis HaKinesses? When you are learning Torah in the Beit HaMedrash? When you are preparing for the arrival of the Shabbos Queen? When you are reciting blessings before and after eating? We surely feel Hashem's presence at these times. King David tells us that we can feel Hashem's presence at all times. When we are working, playing, or walking to school. Think about Him. Let Him into your heart. "Dwell in the house of Hashem all the days of your life."

Go in His Ways

It was Erev Yom Kippur. Everyone was hurrying to *Beis HaKinesses* for Kol Nidrei. This heartfelt prayer marked the beginning of Yom Kippur – the holiest day of the year. The entire community would spend twenty-five hours fasting, praying, and crying out to Hashem, pleading with Him to accept their *teshuva* and grant them another year of life. No one wanted to be late. Everyone wanted to begin the day on the right foot.



The congregation slowly assembled in the *Beis HaKinesses*. People took their seats, and prepared themselves for the prayers. Their thoughts were totally directed towards Hashem. Almost everyone had arrived. However, one person was missing. One very important person. Who was he? The Rav. Where was the Rav? He was never late for any tefillah. How could he possibly be late for Kol Nidrei? The congregation waited, and waited, and waited. There were only a few minutes left. They decided to go search for the Rav. Perhaps he was not feeling well or needed their assistance. The congregants took to the streets, searching every alleyway. They knocked on doors of homes, hoping to find their beloved leader. Suddenly, someone looked into the window of a small home. There he sat - the Rav. What was he doing? Rocking a small baby. "Sha baby. Sha, sha, sha."

The people gathered around the window. The Rav looked up and saw the look of astonishment on the faces of his congregants.

"I will tell you what I am doing here. I was on my way to the *Beis HaKinesses*,

along with everyone else. I turned down this street and heard a baby crying. The crying got louder and louder, so I approached the house to see if I could be of some assistance. I found this baby, alone in his crib, crying hysterically. His mother had apparently gone to the *Beis HaKinesses* for Kol Nidrei. The baby needed immediate attention. The congregation could pray without me, however, this baby would not calm down by himself."

The people began to cry. What a holy man! What a kind person! He saw a mitzvah that needed to be done, and he was the only one to do it. Therefore, he put off the Yom Kippur prayers to comfort a crying baby.

❧ ❧ ❧ ❧ ❧

"You shall go in His ways" (Devarim 28:9). The sefer *Eved HaMelech* enumerates a long list of mitzvos that we learn from this verse. First and foremost is the mitzvah to emulate Hashem. The Gemora (Sota 14a) asks, can we possibly emulate the Shechina (Divine Presence)? The answer is that we must emulate His middos (character traits). He provides clothing, visits the sick, comforts mourners, and buries the deceased. We must do the same. He is kind, merciful, patient, and slow to anger, so too we must be kind, merciful, patient, and slow to anger. We when copy these, and other traits of Hashem, we fulfill a positive mitzvah of walking in His ways.

Kinderlach . . .

Whether we realize it or not, we are always following someone. Sometimes we follow our parents. Other times we copy our teachers. Our friends often influence us. The books we read about great people also guide our actions. Who is The Greatest One we can follow? Hashem. He is The Perfect One. If you follow Him, you cannot possibly go wrong. The Tanach is filled with stories of His kind deeds. Our sages in the Medrash and Gemora recount countless examples of His Greatness. Just look at the wonderful world that He created for us. Every flower, every fruit, every drop of water is a tremendous chessed. Kinderlach, He is The Greatest! He is The One to follow. Walk in His ways.

והגדת לבנך

פרשת כי תבוא

אדם חשוב מאוד - הרב. והיכן היה הרב? הרי הוא מעולם לא איחר לשום תפילה. כיצד הוא יכול לאחר לתפילת "כל נדרי"? הקהילה המתינה, והמתינה, והמתינה עוד. נשאלו רק דקות ספורות. הם החליטו לצאת ולחפש אותו. אולי הוא אינו חש בטוב, אולי הוא זקוק לעזרתם. בני הקהילה יצאו לרחובות, וחיפשו בכל הסימטאות. הם דפקו על דלתות הבתים, בתקווה למצוא את מנהיגם הנערץ. לפתע, הביט מישהו בחלון של בית קטן: הרב ישב בתוך הבית. ובמה עסק? הוא ישב ונענע תינוק קטן בעריסה. "ששש... ילדי. ששש..."

האנשים התאספו סביב החלון. הרב הרים מבטו וראה את מבטי התמהון על פני בני קהילתו.

"אני אומר לכם מה אני עושה פה. הייתי בדרך לבית הכנסת, יחד עם כולם. כשעברתי ברחוב זה שמעתי תינוק בוכה. הבכי הלך והתגבר, ולכן ניגשתי לבית לראות אם אוכל לעזור. מצאתי את התינוק הזה שוכב לבד בעריסתו, ובוכה בקול רם. נראה שאמו הלכה לבית הכנסת לתפילה. התינוק היה זקוק לתשומת לב מיידית. הקהילה יכולה להתפלל בלעדי, אך התינוק הזה אינו יכול להירגע בלי עזרתי."

האנשים החלו לבכות. איזה אדם קדוש! איזה אדם טוב לב! הוא ראה מצווה שהיה צורך לעשות, הבין שהוא היחיד שיכול לעשותה, ולפיכך דחה את תפילות יום הכיפורים שלו כדי שיוכל להרגיע את התינוק הבוכה.

"והלכת בדרכיו" (דברים כ"ח, ט'). בספר עבד המלך ישנה רשימה ארוכה של מצוות שאפשר ללמוד מפסוק זה. הראשונה היא בפשטות ללכת בדרכי הקב"ה. הגמרא (סוטה י"ד ע"א) שואלת, וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? והיא עונה: "אלא להלך אחר מדותיו של הקב"ה". הקב"ה מליבש ערומים, מבקר חולים, מנחם אבלים, וקובר את המתים - וכך עלינו לעשות גם כן. הוא רחום, חנון, ארך אפיים וקשה לכעוס, וכך, גם עלינו מוטל להיות רחמנים, סבלנים ולא ממהרים לכעוס. כאשר אנו מחקים מידות אלה, וגם מידות אחרות של ה', אנו מקיימים מצוות עשה של הליכה בדרכיו.

ילדים יקרים ...

בין אם אנו מודעים לכך ובין אם לאו, אנו תמיד הולכים בדרכיו של מישהו אחר. לפעמים אנו הולכים בדרכי הורינו. פעמים אחרות אנו מחקים את מורינו. החברים שלנו גם כן משפיעים עלינו, כמו גם הספרים שאנו קוראים על גדולי ישראל, שמכוונים את מעשינו. אחרי מי כדאי ללכת יותר מכולם? אחרי ה'. הרי הוא שיא השלמות. אם הולכים בעקבותיו, אי אפשר לטעות. התנ"ך מלא בסיפורים על מעשי החסד שלו. חכמינו ז"ל במדרשים ובגמרא מביאים אין-ספור דוגמאות לגדולתו. די להביט בעולם הנפלא שיצר עבורנו. כל פרח, כל פרי, כל טיפת מים הם חסד עצום. ילדים יקרים, הוא הגדול ביותר! אחריו כדאי ללכת. לכו בדרכיו.

בקשה אחת

תארו לעצמכם שיכולתם לבקש כל דבר בעולם - אך רק דבר אחד. מה הייתם מבקשים? עושר? בריאות? חיים ארוכים? משפחה גדולה? ישנן אלפי אפשרויות. האם יש בקשה אחת שכוללת הכל? במשך חודשי אלול ותשרי אנו אומרים פעמים ביום את פרק כ"ז בתהלים. המלבי"ם, במבוא שלו למזמור זה, אומר שכאשר אנו שואפים להתקרב לקב"ה ולהדבק בו, הוא מתקרב אלינו, ומשפיע עלינו דרגה גבוהה יותר של השגחה פרטית. ככל שאנו "שמים לב" אליו יותר, כך הוא "שם לב" אלינו יותר. ודבר זה מגן עלינו מכל צרה וצוקה.

זוהי הסיבה לכך שדוד המלך, מחבר ספר תהלים, מבקש בפרק זה את הבקשה הבאה: "אחת שאלתי מאת ה' אותה אבקש: שבת בבית ה' כל ימי חיי" (תהלים כ"ז, ד'). המלבי"ם מוסיף ומסביר שדוד ביקש להידבק בה' - שה' יסיר את כל המכשולים המונעים ממנו להתקרב אליו. זהו הדבר הטוב ביותר שאדם יכול לבקש. קירבה זו היא המטרה היחידה של חיינו כאן על פני האדמה.

הרב חיים פרידלנדר תוהה על בקשתו של דוד. כיצד יכול מלך ישראל לשאוף לשבת בבית המדרש כל היום? תפקידו הוא להוביל את האומה בזמני שלום כמו גם בזמני מלחמה. האם רצונו היה להתנער מסמכויותיו? ודאי שלא. בקשתו היתה להיות קרוב לה' בכל זמן ובכל מקום: כאשר הוא יושב על כסא מלכותו, וכאשר הוא נמצא בשדה הקרב. הקשר אל ה' והתחושה התמידית של השראת שכינה - זוהי המשמעות של לשבת "בבית ה'".

ילדים יקרים ...

מתי אתם מרגישים קרובים לקב"ה? בבוקר כשאתם מתפללים בבית הכנסת? כאשר אתם לומדים תורה בבית המדרש? כאשר אתם מתכוונים לקבלת פני שבת המלכה? כאשר אתם מברכים על האוכל, לפני ואחרי האכילה? אנו ודאי מרגישים בנוכחותו של ה' בכל הזמנים האלה. דוד המלך בא לומר לנו שאנחנו יכולים להרגיש בנוכחותו של ה' בכל עת ובכל שעה: כאשר אנחנו עובדים, משחקים או הולכים לבית הספר. חישבו עליו. הכניסו אותו ללבכם. שבו בבית ה' כל ימי חייכם.

ללכת בדרכיו

היה זה ערב יום הכיפורים. הכל מיהרו לבית הכנסת לתפילת "כל נדרי". תפילה זו, מעומק הלב, מציינת את תחילת יום הכיפורים - היום הקדוש ביותר בשנה. כל הקהילה התעתדה לבלות את עשרים וחמש השעות הקרובות בצום, בתפילה ובזעקה לה', מתוך בקשה שיקבל את תשובתם וייתן להם עוד שנת חיים. אף אחד לא רצה לאחר לתפילה, הכל רצו להתחיל את היום "ברגל ימין".

אט אט התאספו בני הקהילה בבית הכנסת. האנשים התיישבו במקומותיהם, והכינו עצמם לתפילות. מחשבותיהם היו מכוונות לגמרי כלפי ה'. כמעט כולם הגיעו, אך אדם אחד עוד היה חסר.